

Дата: 27.09.2024

Клас: 6 – Б

Предмет: Технології

Урок: №7

Вчитель: Капуста В.М.

**Інструктаж з БЖД. Технологія обробки
деревини. Технологічна послідовність
виготовлення виробу**

Мета:

-
- **навчальна:** ознайомити учнів з механічними та технологічними властивостями деревини, їх застосуванням, формувати поняття твердість, міцність, пружність, гігроскопічність, вологість та жолоблення під час висихання;
  - ознайомити з технологічними процесами обробки деревини та інструментами для роботи;
  - формувати технологічну компетентність.
  - **розвиваюча:** розвиток образного мислення та творчої уяви, вмінь аналізувати, порівнювати, узагальнювати та робити висновки, вміння вибирати матеріал відповідно до призначення виробу;
  - **виховна:** виховувати почуття відповідальності щодо навколишнього середовища та вміння застосовувати одержанні знання на практиці.
  -

Сьогодні

23.09.2023

Перевірка домашнього завдання.
Вправа «Закінчи речення»

З чого складається лобзик?

Розмічання - це процес ...

Що характерно для методу біоформ?

Види дерев

Ліси України займають велику площу. У лісах ростуть різні дерева: дуб, сосна, береза, граб, бук, ялина та інші. Всі породи поділяються на **хвойні** (ялина, сосна, лиственниця, кедр, пихта та інші) та **листяні** (дуб, береза, бук, граб, осина, липа та інші).

Спиляні та очищені від гілок частини дерев називаються **ділова деревина**.

Коріння та гілки дерев йдуть на хімічну переробку та технологічну тріску. Стовбури дерев розрізають спеціальними пилами уздовж волокон на **пиломатеріали**.

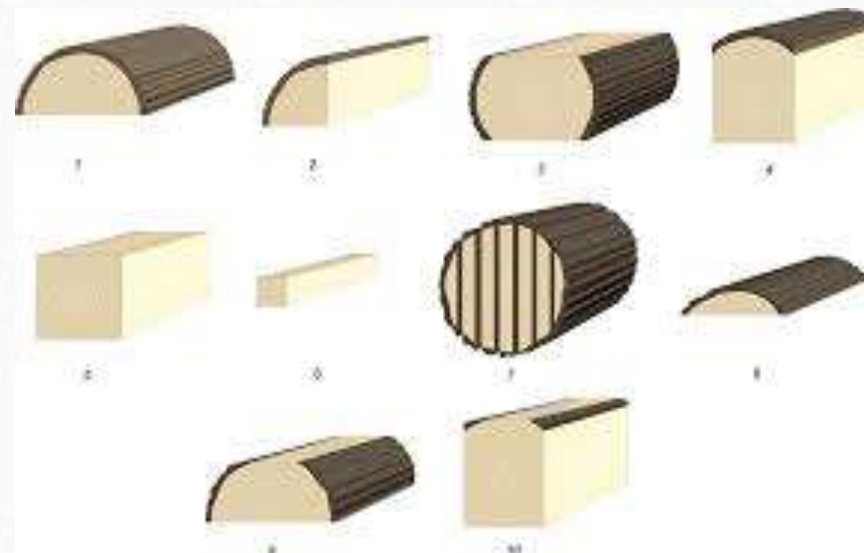
Деревину застосовують у господарстві держави. З неї виготовляють віконні рами, двері, покриття для підлоги, меблі, папір, музичні інструменти.

Пиломатеріали

- Пиломатеріали отримують повздовжним розпилом колоди на спеціальних верстатах – пилорамах.

Властивості деревени

*** Фізичні:

1. вологість;
2. вологопровідність;
3. сушка;
4. короблення;
5. розбухання;
6. розтріскування.

*** Механічні :

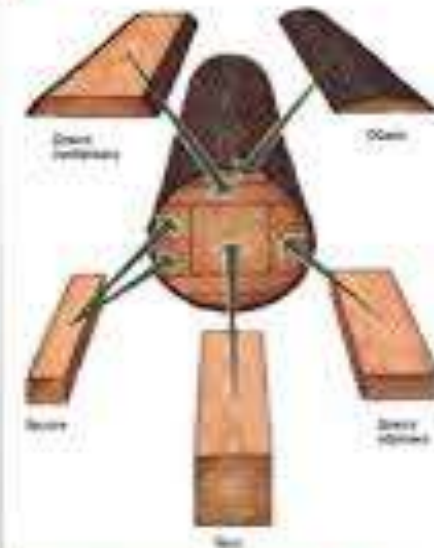
1. міцність;
2. твердість;
3. жорсткість

Властивості визначають у процесі огляду, зважування, вимірювання, сушки.

Фізичні та механічні властивості деревини залежать від породи дерева та визначають сферу її застосування .

Кожна порода дерева має специфічні властивості: колір, запах, текстуру та інші.

За формою та розмірами
поперечного перерізу
тиломатеріали поділяють на кілька
видів.

Обробка деревини

Обробка деревини – це важлива частина будь-яких

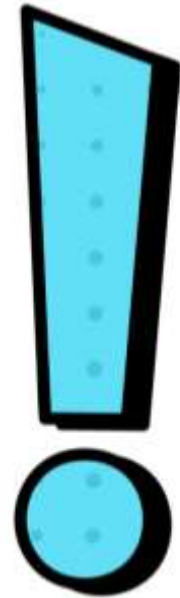

будівельних, меблевих або декоративних проектів з дерева.

Цей процес включає у себе різні етапи та методи, які мають на меті змінити, удосконалити чи зберегти якість деревини.

Під технологічною дисципліною розуміється
не тільки дотримання плану і порядку
обробки, записаних в технологічних картах,
але і дотримання всіх технічних умов.

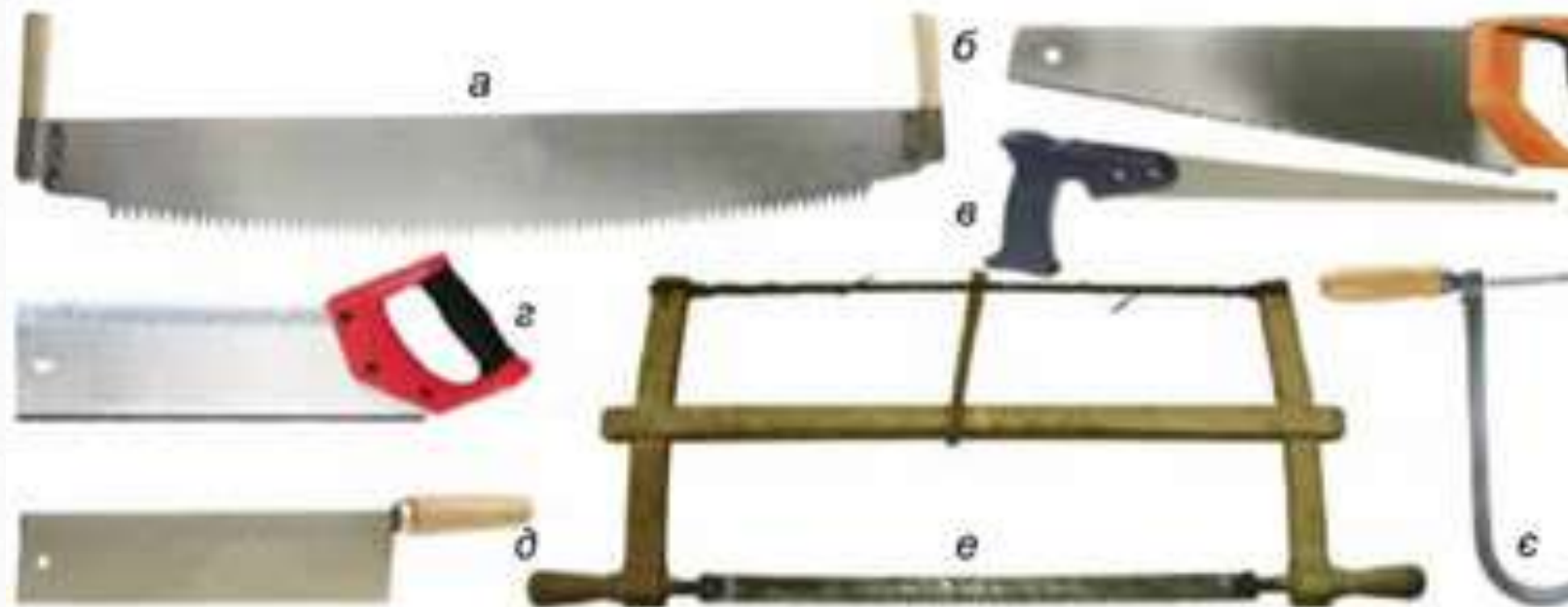

Деревообробка
зображена у
багатьох
малюнках
Стародавнього
Єгипту

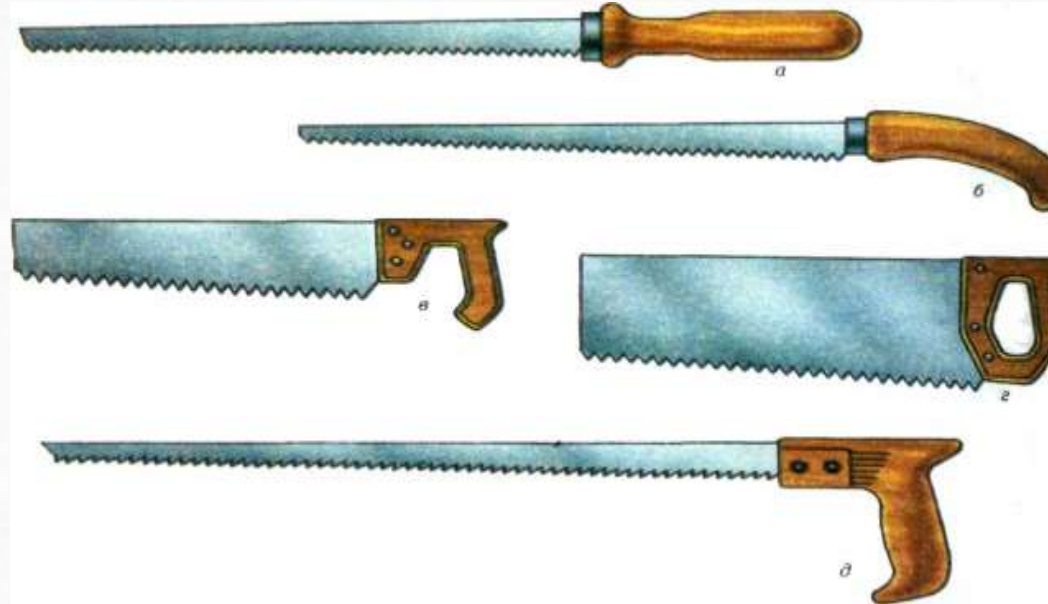

Пилка

Мал. 50. Види столярних пилки: а – поперечна дворучна;
б – ножівка широка; в – ножівка вузька; г – пилка з обушком;
д – наградка; е – лучкова; с – лобзик

Пилка-ножівка

Металеве полотно з нарізаними на ньому з одного боку зубцями і ручкою з широкого боку полотна.

Застосовується для розпилювання деревини

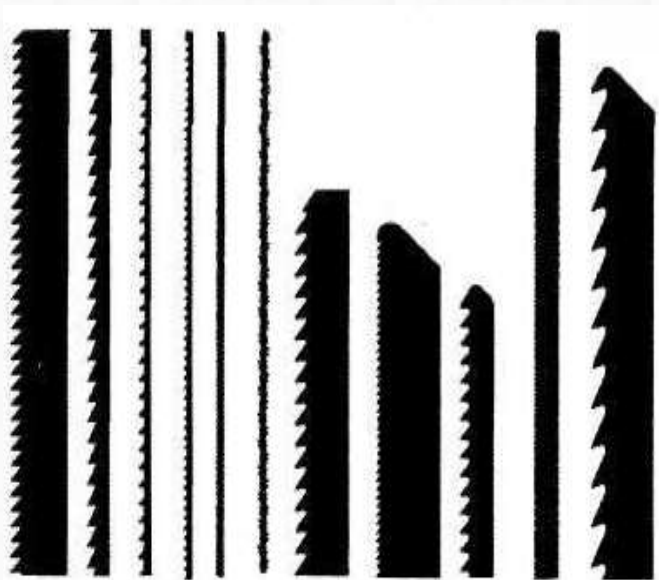
Особливість різальних інструментів

Всі ці інструменти мають важливу особливість. Їх різальні частини – різці мають форму клина. Під дією прикладеної до інструмента сили різець заглиблюється в деревину, розколюючи або розриваючи її. Цей процес називають різанням.

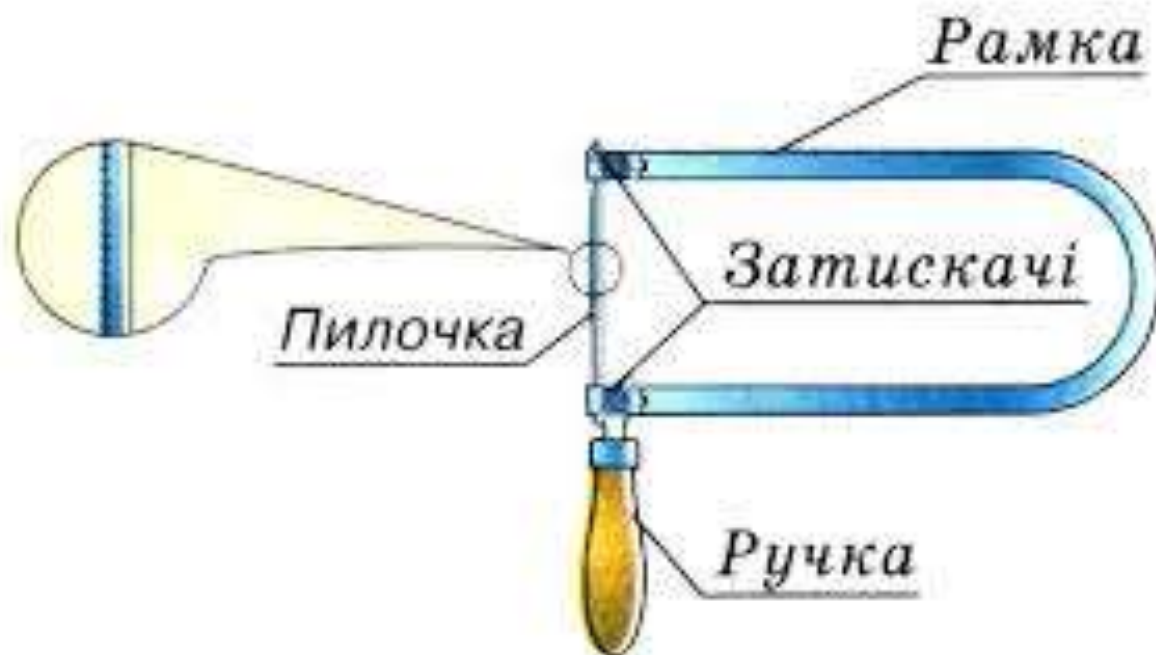
Розрізняють два види різання: без зняття шару матеріалу та із зняттям. Найпоширеніший – другий вид. У результаті заглиблення вузького клину в деревину, від неї відділяються дрібненькі частини у вигляді тирси. Цей процес називають пилянням.

Лобзик

Ручний інструмент для пиляння тонкою натягнутою
пилкою пропилів довільної форми в тонких
матеріалах.

Пригадаємо будову лобзика

Рубанок

Теслярський інструмент для ручного стругання
деревини

a

6

Ніж , різець

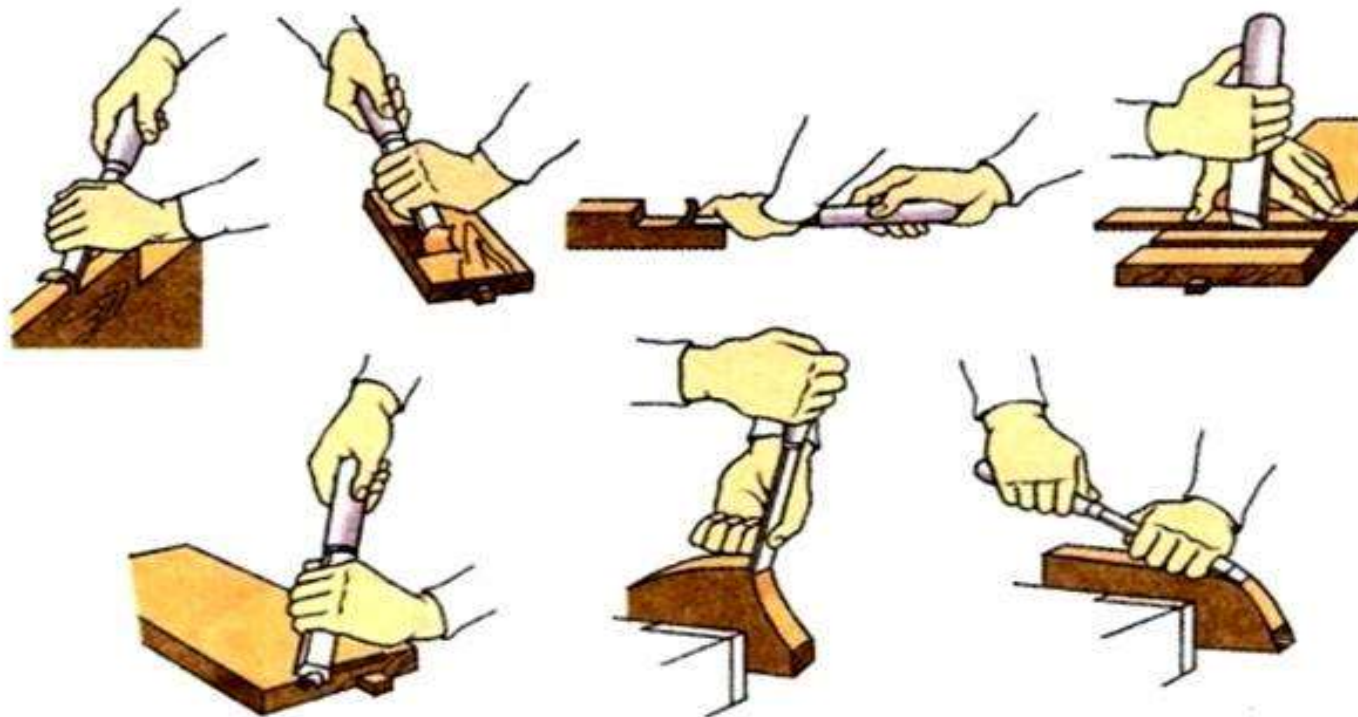

Стаместка

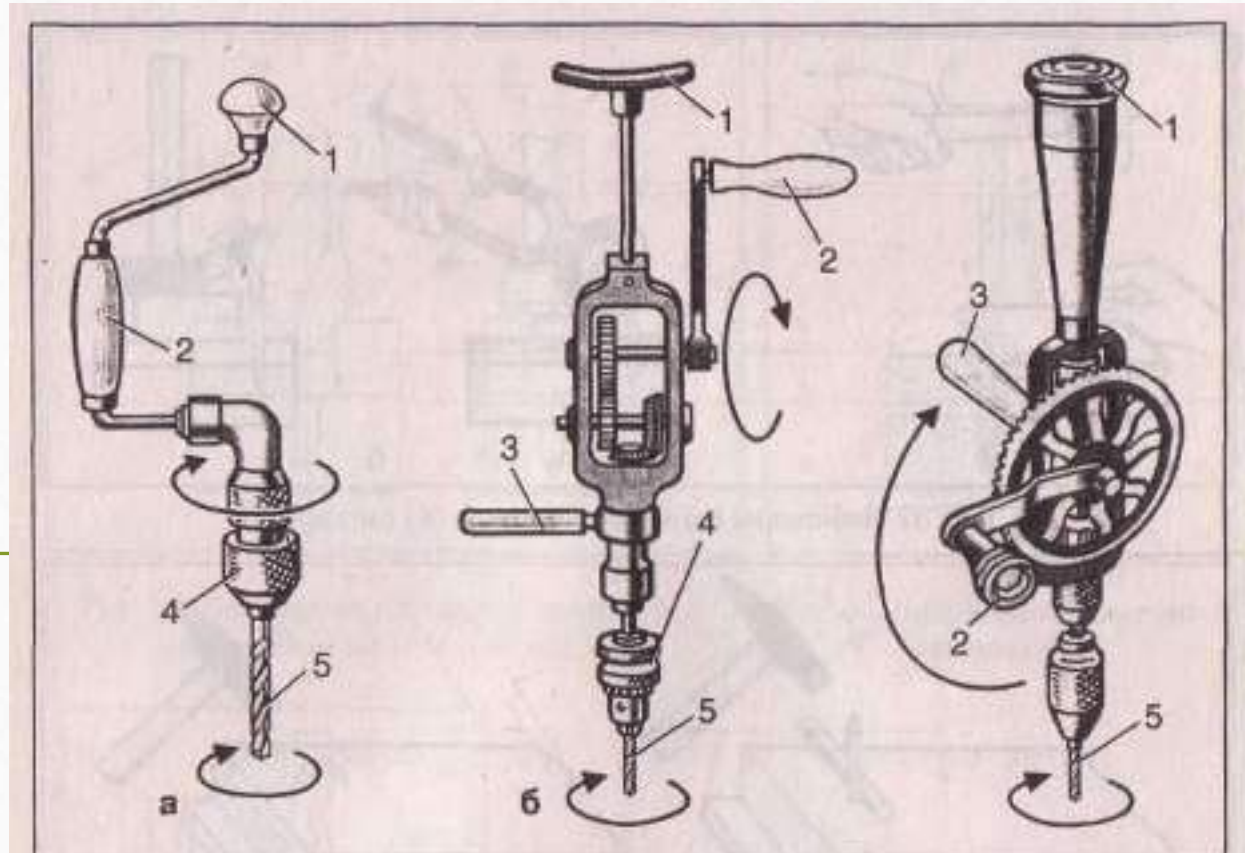

кут загострення
 $18-25^{\circ}$

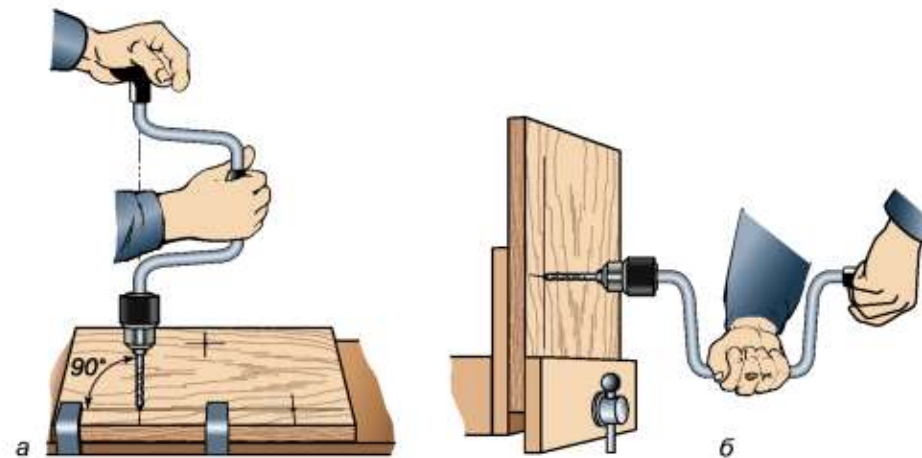
Зрізання деревини

Дриль з свердлами

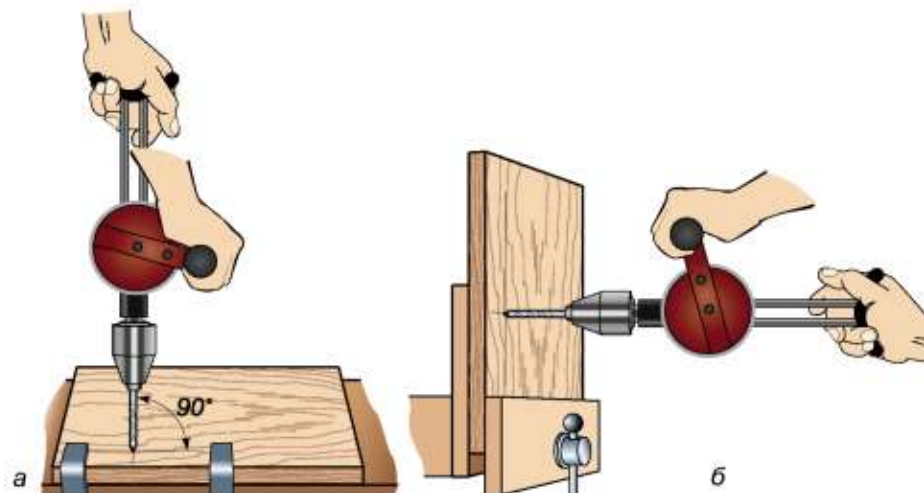

Інструмент для свердління отворів.

Різновиди свердл

Мал. 78. Свердління отворів коловоротом: а – горизонтальних; б – вертикальних

Мал. 79. Свердління отворів дрилем: а – горизонтальних; б – вертикальних

Мал. 80. Кріплення обмежувача на свердлі

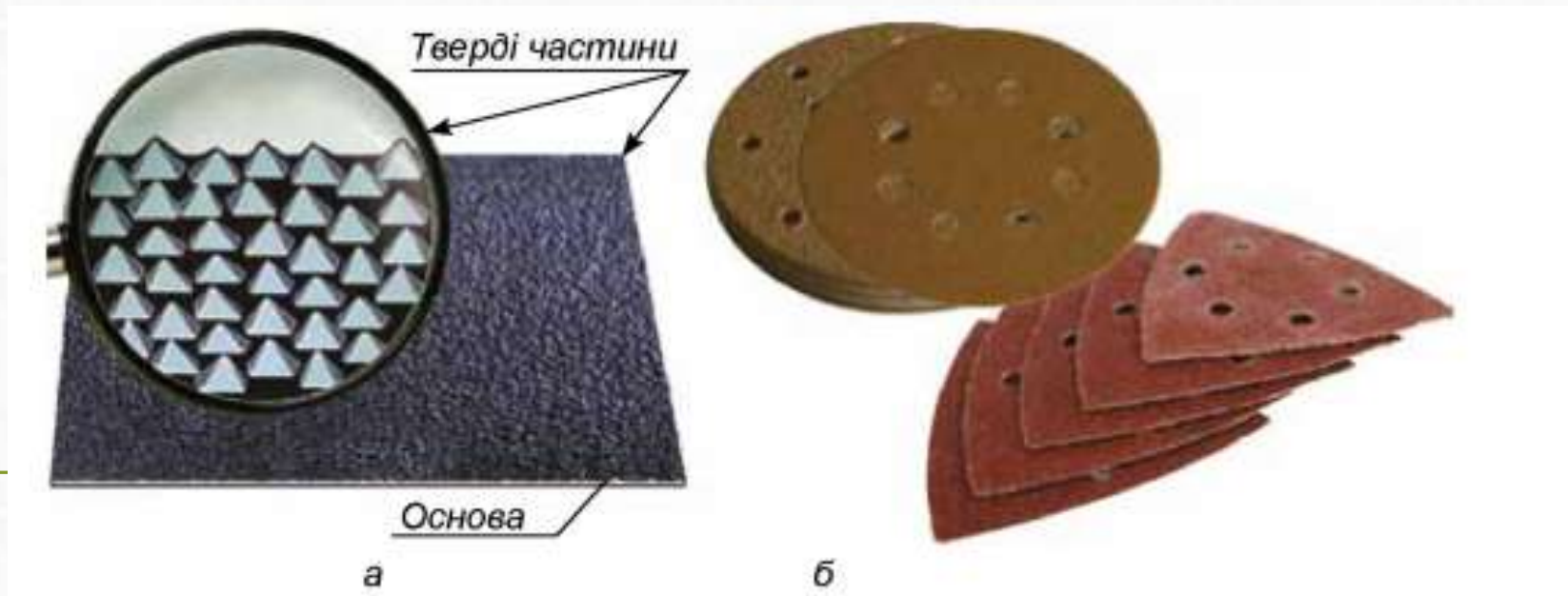

Сьогодні
23.09.2024

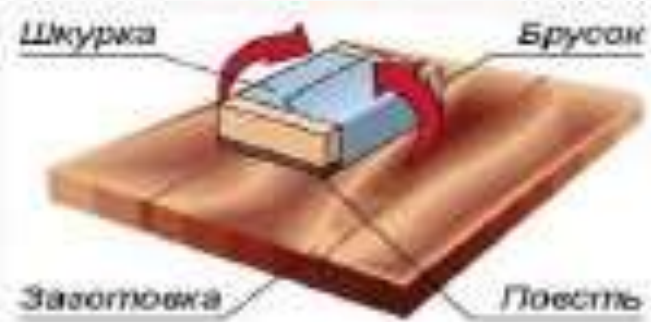
Фізкультхвилинка

Шліфувальний папір

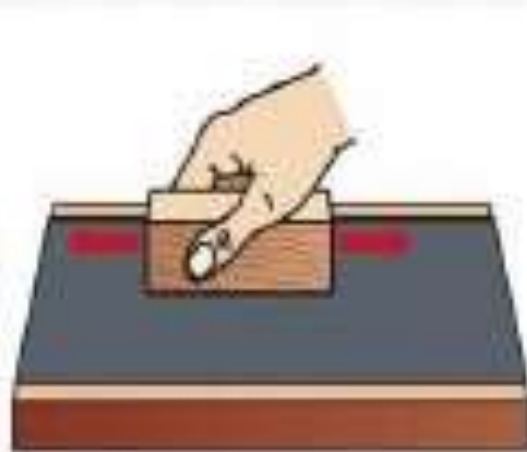
Абразивний інструмент для заключної обробки
заготовки перед оздобленням (опорядженням)

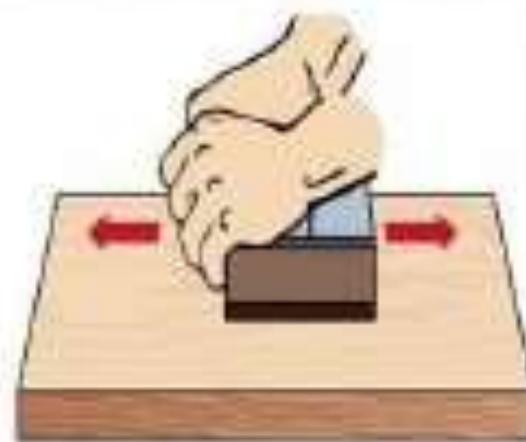
а

б

а

б

Електричний дриль

обмежувач
глибини
свердління

Шліфувальні машини

а

б

в

Висновок

Всі інструменти мають різці у вигляді

клина

Різання полягає у тому, що під впливом зовнішніх сил різець, який має форму клина, проникає в матеріал, перерізує волокна й видаляє стружку.

Правила безпечної праці при пилянні

- *Працювати слід тільки гострими пилками
- *При випилюванні забороняється тримати руки близько до зубів пилки.
- *Забороняється направляти
полотно пилки по розмітці
пальцями.

Практична робота

- Виготовлення проєктованого виробу.

Домашня робота

- Опрацювати матеріал презентації .
- Продовжити роботу з виготовлення власного виробу.
- **Зворотній зв'язок:** Human або ел. пошта valentinakapusta55@gmail.com

Використані ресурси

- <https://shareslide.ru/tehnologiya/prezentatsya-proektno-tehnologchna-dyalnst-uchnv-na>